

Wniosek

W roku 1886 przedstawiłem Wysokiemu Sejmowi wniosek o zaprowadzenie w kraju naszym pocztowej giełdy pracy na wzór Luksenburgskiej.

Wysoki Sejm uznając ten wniosek jako żywotny, polecił Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Wydział krajowy rozpoczął badanie i nie zaprzeczając jego użyteczności, ze względu na rozpoczęte badania Rządu w tym kierunku, dalszego badania zaniechał.

W roku zeszłym znów wniosek ponowiłem, lecz krótkość sesji sejmowych nie pozwoliła na rozpatrzenie i decyzje Wysoki Izby.

Wobec tego pozwalam sobie przedstawić ponownie projekt ustawy pocztowej giełdy pracy i wnoszę.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby sprawę zaprowadzenia giełdy pracy na podstawie załączonego % projektu ponownie zbadał i na najbliższej sesji sejmowej odpowiednie przedstawił wnioski.

Lwów, dnia 14. stycznia 1898.

Wnioskodawca:

A. Średniawski, w. r.

Słyła, F. Kramarczyk, Potoczek, Krempa, Nowakowski, Wójcik, Okuniowski, Bojko, Dr. Olpiński, Michalski, Weigel, Rotter, Soleski, Szczepanowski, Fruchtmann, Warzecha, Data, Czartoryski, Żardecki, Dr. Bernadzikowski, W. Dzieduszycki.

Projekt pocztowych Giełd pracy

d l a G a l i c y i.

Rozdział I.

Art. I. Z dniem wchodzi w życie w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z W. Księstwem krakowskiem instytucja *Giełdy pracy*, mająca na celu pośredniczenie między poszukującymi a ofiarującymi pracę przez zbieranie zaofiarowań i poszukiwań pracy, oraz stałe i równoczesne publikowanie tychże. Wykonywanie tych czynności porucza się c. k. urzędom pocztowym, wskutek czego nowa instytucja nosi urzędową nazwę: Poczta giełda pracy.

Art. II. Poczta giełda pracy dzieli się na trzy odrębne działy:

1) na Giełdę pracy krajową, obejmującą całe Królestwo Galicyi i Lodomeryi z W. ks. Krakowskiem, 2) na 74 giełd pracy powiatowych, których każda obejmuje polityczny powiat, 3) na 12 giełd pracy lokalnych dla miast: Lwowa, Krakowa, Przemyśla, Stanisławowa, Rzeszowa, Tarnopola, Tarnowa, Stryja, Drohobycza, Jasła, Brodów, Wadowic, z których każda obejmuje okrąg pocztowy odnośnego miasta.

Rozdział II.

Poczta Giełda pracy krajowa.

Art. III. Czynnościami Giełdy pracy krajowej zajmuje się c. k. główny urząd pocztowy we Lwowie.

Art. IV. Przedmiotem Giełdy pracy krajowej są poszukiwania i zaofiarywania pracy, odnoszące się na cały kraj.

Art. V. Czynności Giełdy pracy krajowej odbywają się w następujący sposób:

a) Poszukujący pracę w całym kraju robotnik podaje na specjalnie dla krajowej giełdy pracy przeznaczonej kartce korespondencyjnej, adresowej do c. k. głównego urzędu pocztowego we Lwowie, swoje nazwisko, adres, zatrudnienie i bliższe warunki, a kartę tę wysyła w zwykły sposób do rzeczonoego urzędu pocztowego.

b) W ten sam sposób podaje swoją ofertę poszukujący robotnika (pracodawca).

c) C. k. główny urząd pocztowy we Lwowie wpisuje te poszukiwania i zaofiaryrowania pracy do rejestru „Krajowa Giełda pracy“, którego rubryki odpowiadają odnośnym rubrykom w kartach korespondencyjnych. Rejestr ten zamyka się codziennie (co drugi dzień) wieczór po przyjęciu ostatniej kartki i kopiuje się go, bądź drukuje w znaczniejszej liczbie egzemplarzy. Następnie najbliższą pocztą rozsyła się owe kopie rejestru do wszystkich poczt w kraju, które obowiązane są takowe, bądź w gmachu pocztowym, bądź w specjalnych ku temu kioskach rozlepieć. Nadto każdy

urząd pocztowy w swym okręgu winien zająć się rozsyłką tych kopij rejestru do ważniejszych hoteli, kawiarni, urzędów gminnych, parafialnych, etc. oraz stałem afiszowaniem tychże na stacyach kolejowych*).

Afiszowaniem i rozsyłką kopiałów rejestru w obrębie miasta Lwowa zajmie się c. k. główny urząd pocztowy we Lwowie.

d) Ogłoszenia w rejestrze będą najdłużej przez dni 10 publikowane — poczem jeśli nie zostaną zrelizowane, winny być odnowione, gdyż w przeciwnym razie będą wykreślone.

e) W interesie regularnego funkcyonowania Giełdy pracy, każdy poszukujący, pracy, czy też ofiarowujący pracę, winien natychmiast zawiadomić c. k. główny urząd pocztowy we Lwowie o cofnięciu swego poszukiwania lub zaofiarowaniu pracy. Zawiadomienie to uskutecznia się bezpłatnie za pomocą specjalnej kartki korespondencyjnej oznaczonej słowy: *cofnięcie poszukiwania lub zaofiarowania*.

f) Tak ofiarowujący pracę, jakoteż i poszukujący tejże, może osobiście zgłosić się do biura c. k. głównego urzędu pocztowego, celem zapisania swej oferty w rejestrze

Rozdział III.

Pocztowe giełdy pracy powiatowe.

Art. VI. Czynnościami „Powiatowych Giełd pracy“ zajmują się c. k. urzęda pocztowe w siedzibie c. k. starostwa powiatowego, w lwowskim zaś powiecie c. k. główny urząd pocztowy we Lwowie.

Art. VII. Przedmiotem „Powiatowych Giełd pracy“ są poszukiwania i zaofiarowywania pracy w obrębie danego powiatu politycznego.

Art. VIII. Czynności „Giełd pracy powiatowych“ odbywają się w następujący sposób:

a) Poszukujący w obrębie danego powiatu pracy robotnik, podaje na specjalnej dla Giełd pracy powiatowych przeznaczonej kartce korespondencyjnej, adresowanej do c. k. urzędu pocztowego w siedzibie odnośnego c. k. Starostwa (we Lwowie do c. k. głównego urzędu pocztowego) swoje nazwisko, adres, rodzaj zatrudnienia i bliższe warunki, kartę tę wysyła w zwykły sposób do rzeczonoego urzędu pocztowego.

b) W ten sam sposób podaje swoją ofertę i ofiarowujący pracę (poszukującą robotnika).

c) Każdy odnośny urząd pocztowy wpisuje te poszukiwania i zaofiarowywania pracy do rejestru. „Pocztowa Giełda pracy dla powiatu . . .“, którego rubryki odpowiadają odnośnym rubrykom w kartkach korespondencyjnych. Rejestr ten zamyka się codzień wieczorem po przyjęciu ostatniej kartki i kopiuje się go w znaczniejszej liczbie egzemplarzy. Następnie najbliższą pocztą rozsyła się owe kopie rejestru do wszystkich poczt w powiecie, które obowiązane są takowe tak w budynku pocztowym, jakoteż i w innych publicznych miejscach rozlepić, zarazem rozsyłać je do urzędów gminnych, parafialnych, hoteli, karczem, i t. p.

e) Ogłoszenia w rejestrze będą najdłużej przez dni 10 publikowane, poczem jeśli nie zostaną zrealizowane, winne być odroczone, gdyż w przeciwnym razie będą wykreślone.

d) W interesie regularnego funkcyonowania Giełdy pracy, każdy poszukujący czy też ofiarowujący pracę winien natychmiast zawiadomić dotyczący urząd pocztowy w siedzibie powiatu, w powiecie zaś lwowskim c. k. główny urząd pocztowy we Lwo-

*) Z czasem można będzie zaprowadzić, iż rejestra Giełdy krajowej będą miały formę dzienników i jako takie, będą rozsyłane ewentualnie także po niższej cenie sprzedawane.

wie o cofnięciu swego poszukiwania lub zaofiarowania pracy. Zawiadomienie to uskutecznia się za pomocą specjalnej kartki korespondencyjnej oznaczonej słowy: *cofnięcie poszukiwania lub zaofiarowania*.

Rozdział IV.

Pocztowe Giełdy pracy lokalne.

Art. IX. Czynnościami Giełd pracy lokalnej zajmują się c. k. urzędy pocztowe w miastach, dla których ustanowioną została lokalna Giełda pracy, we Lwowie zaś c. k. główny urząd pocztowy.

Art. X. Przedmiotem Giełd pracy są poszukiwania i zaofiarowywania pracy w obrębie danego miasta.

Art. XI. Czynności giełdy pracy lokalnej odbywają się w sposób następujący:

a) Poszukujący pracę w obrębie danego miasta robotnik, podaje na specjalnie dla lokalnej Giełdy przeznaczonej kartce korespondencyjnej, adresowanej do odnośnego c. k. urzędu pocztowego, we Lwowie zaś do c. k. urzędu pocztowego, wyżej podane potrzebne daty.

b) W ten sam sposób podaje i swoją ofertę poszukujący robotnika (pracodawca).

c) Dotyczący urząd pocztowy wpisuje w sposób wyżej podany oferty te do rejestru: Lokalna Giełda pracy dla miasta . . . Rejestr ten zamyka się codzień wieczór po przyjęciu ostatniej kartki, kopiuje się, poczem afszuje się go i rozsyła w sposób wyżej oznaczony, w obrębie dotyczącego urzędu pocztowego.

d) Ogłoszenia w rejestrach Giełdy pracy lokalnej, będą najdłużej przez dziesięć dni publikowane, poczem jeśli nie zostaną zrealizowane, winne być odnowione, gdyż w przeciwnym razie zostaną wykreślone.

e) Każdy oferent winien natychmiast zawiadomić dotyczący urząd pocztowy, zajmujący się Giełdą pracy lokalną o cofnięciu swego ofiarowania lub poszukiwania. Zawiadomienie to uskutecznia się w sposób wyżej podany.

Rozdział V.

Art. XII. Robotnicy i pracodawcy winni się wprost między sobą porozumiewać bez żadnego pośrednictwa poczty jak tylko przez publikację powyższych rejestrów.

Art. XIII. Poczta nie przyjmuje na się żadnej odpowiedzialności co do skutków zaofiarowań i poszukiwań, przesyłanych na jej ręce.

Art. XIV. Każdy nieumiejący pisać, może się zgłosić ustnie do c. k. urzędu pocztowego i prosić o wypełnienie i wyeksperyowanie swej kartki korespondencyjnej z ofertą.

Art. XV. Wszystkie urzędy pocztowe winny są pouczać interesowanych o różnicy, zachodzącej między poszczególnymi działami Giełd pracy. Winny one zarazem nadchodzące równocześnie rejestra Giełdy pracy krajowej, powiatowej, a ewentualnie i swojej własnej lokalnej w ten sposób publikować, iżby interesanci łatwo mogli się zorientować co do terytoryalnego zakresu każdego działu Giełdy pracy.

Art. XVI. Nadzór nad Giełdami pracy należy do c. k. Dyrekcyi poczt i telegrafów we Lwowie, do której należy również wprowadzenie w życie tej instytucji oraz wypracowanie odpowiednich instrukcyj.